

POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU
Teaching English pronunciation using technology

Autorka: Mgr. Hana Vančová, PhD.

Oponentka: doc. PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.

Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta, Ul. 17. Novembra 1, 080 01 Prešov

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: Učiteľstvo a pedagogické vedy,
špecializácia Odborová didaktika

Predložená habilitačná práca Mgr. Hany Vančovej, PhD. (cca 6,3 AH, 226140 znakov) sa venuje problematike, ktorá je mnohokrát zanedbávaná a podceňovaná vo výučbe anglického jazyka v porovnaní s minulosťou. Tento jav môže byť paradoxne zapríčinený i vstupom zahraničných médií do nášho života, sprístupnením autentických materiálov a vývojom technológií, čím učiteľ nemusí pociťovať potrebu prinášať tieto materiály priamo do vyučovacieho procesu a venovať im patričnú pozornosť.

Monografia obsahuje 5 hlavných kapitol. Prvé dve kapitoly sú teoretické, tretia, štvrtá a piata kapitola prezentujú výskumy zamerané na 3 oblasti súvisiace s výslovnosťou a využívaním technológií. Tretia kapitola *Online course of English phonetics and phonology as seen by students (Online kurz anglickej fonetiky a fonológie z pohľadu študentov)* prináša výsledky dotazníkového prieskumu zameraného na zmapovanie skúseností študentov učiteľstva anglického jazyka s vyučovaním fonetiky a fonológie vo virtuálnom vzdelávacom priestore počas pandemického obdobia. Autorka v úvode kapitole popisuje aj svoje východiská, pričom sa odvoláva na výsledky podobne orientovaných výskumov. Oceňujem, že autorka pracuje s najnovšou literatúrou a komentuje výsledky štúdií, ktoré boli publikované v ostatnom období, ktoré je poznačené nielen intenzívnym výskumom v zdravotníctve zameranom na boj s pandémiou, ale i vynútenou radikálnou zmenou vo vzdelávaní. Autorka popisuje využívanie technológií vo výučbe fonetiky a fonológie anglického jazyka. Výsledky dotazníkového prieskumu, ktorý bol distribuovaný medzi 88 študentmi učiteľstva anglického jazyka a programu anglický jazyk a kultúra, pričom sa autorke vrátilo 59 vyplnených dotazníkov, naznačuje možné perspektívy využívania nástrojov či už v počítačom podporovanej výučbe, blended learningu či online výučbe. Autorka získala dotazníkmi väčší objem dát ako spracovala, ktoré verím bude ďalej spracovávať a prípadné závery publikovať (napríklad vzťahy medzi jednotlivými premennými ako sú úroveň jazyka, digitálne zručnosti a iné).

Štvrtú kapitolu, *Using online tools to practice English pronunciation (Využívanie online nástrojov na precvičovanie anglickej výslovnosti)*, tvorí ďalšia sonda, samostatný akčný výskum, ktorý bol zameraný na využívanie online nástrojov, konkrétne online IPA klávesnica,

diktovacie nástroje, nástroje na automatické rozpoznávanie reči, ktoré poskytujú automatickú spätnú väzbu na výslovnosť. Akčného výskumu sa zúčastnilo 33 študentov. Oceňujem, že autorka popísala i problémy, ktoré sa môžu vyskytnúť, ako "preťažená sieť" počas pandemického obdobia, potreba platby za prístup k jednotlivým nástrojom, nekompatibilita hardvéru a softvéru apod. Autorkin výskum potvrdzuje, že naši študenti, nie sú ešte pripravení a otvorení "náhrade učiteľa technológiami", ale pozitívne vnímajú vstup technológií do vzdelávacieho procesu. Výslovnosť zohráva v porozumení jazyka dôležitú rolu avšak vo výučbe sa jej nevenuje patričná pozornosť. Vstup technológií umožňuje porovnanie nášho prejavu s natívnym prejavom, čo môže zohrať nielen edukačnú, ale i motivačnú rolu vo vzdelávacom a učebnom procese jedinca a správny nácvik povedie k zníženiu vplyvu materinského jazyka a ku koreknejšej, precíznejšej výslovnosti (vrátane suprasegmentálnych javov) v cieľovom jazyku. Prozodické javy v reči majú dištinktívnu funkciu a preto je nevyhnutné, aby im učitelia rozumeli, využívali a odbúrali bariéry z modulácie reči (ako časovej tak silovej).

Poslednú výskumnú časť tvorí piata kapitola - *Course book analysis of the pronunciation targets with relation to the CEFR*. Autorka predloženej práce realizovala obsahovú analýzu 3 učebnicových sád (English File, Face2Face a Focus), pričom kategorizovala zaradenie skúmaných javov prezentovaných v učebniciach podľa kategórií CEFR (spoločného európskeho jazykového referenčného rámca). Tieto výskumy sú priebežne realizované, autorka však obohacuje tento výskum o prepojenie na národnú pedagogickú dokumentáciu. Tento krok by som chcela obzvlášť vyzdvihnúť, nakoľko vo výučbe cudzích jazykov sú využívané najmä "nadanárodné" učebnice, ktoré nemôžu zohľadňovať špecifiká všetkých žiakov a ich primárne jazykové pozadie i napriek výskumom a poznaniam vplyvu materinského jazyka na učenie sa cudzieho jazyka. (Spomenúť môžeme výskum realizovaný medzinárodným tímom vedeným Cambridge University Press, ktorého sa zúčastnilo i Slovensko English Vocabulary Profile, ktorého cieľom bolo zistiť typológiu chýb žiakov v závislosti od jazykovej úrovne a materinského jazyka – tento projekt bol realizovaný v nadväznosti na tvorbu a aktualizáciu vyššie spomínaného CEFR/SERR). Práve odporúčania priamo prepojené na potreby slovenského učiaceho sa a jeho problémy pokladám za najdôležitejší výstup predloženej práce.

Z formálneho hľadiska, konštatujem, že autorkin písomný prejav je presný, vecný a zrozumiteľný, text je štylisticky nezafarbený. Autorka v použitej literatúre uvádza značný počet slovenských i zahraničných zdrojov, čo je jedným z dôkazov o jej orientácii v danej problematike.

V rámci diskusie, prosím, autorku, aby sa vyjadrila k nasledovným otázkam:

1. Vo Vašej práci popisujete viaceré online nástroje, ktoré môžu prispieť ku korektnému cudzojazyčnému prejavu učiaceho sa. V čom vidíte nenahraditeľnosť Vami overovaných nástrojov pre nácvik cudzojazyčnej výslovnosti.
2. Vývoj technológií je veľmi rýchly. Ich možné využívanie vo výučbe pozitívne vnímané. Na druhej strane, súčasná doba poukazuje na viaceré negatívne dopady e-vzdelávania, resp.

nesprávne pochopeného, či realizovaného e-vzdelávania. Ako môže učiteľ, či už v online priestore, alebo pri počítačom podporovanej výučbe zvýšiť sociálnu prítomnosť a budovať interakciu medzi žiakmi?

Záverom konštatujem, že na základe prezentovaných doterajších výsledkov habilitantky a ohlasov na ne konštatujem, že habilitantka spĺňa osobnostné predpoklady a očakávania vyžadované od budúcich docentov. Predloženú habilitačnú prácu autorky *Mgr. Hany Vančovej, PhD.* na tému *Teaching English pronunciation using technology* navrhujem **prijat' na habilitačné konanie** a po jej úspešnej obhajobe **odporúčam jej vymenovanie za docentku** v odbore Učiteľstvo a pedagogické vedy, špecializácia Odborová didaktika.

27. decembra 2021

doc. Ivana Cimermanová, PhD.
IAA FF Prešovská univerzita